

απόψεις

Το κίνητρο για τους ασυνεπείς και το αντικίνητρο για τους συνεπείς φορολογούμενους της ρύθμισης των 100 δόσεων

Κατά τις τελευταίες ημέρες, γίνεται μεγάλη συζήτηση για τη ρύθμιση αποπληρωμής βεβαιωμένων οφειλών. Η πρόθεση της ελληνικής κυβέρνησης να προχωρήσει στη θεσμοθέτηση νέου πλαισίου ευνοϊκής αποπληρωμής των βεβαιωμένων και μη εισπραχθέντων χρεών προς το Δημόσιο περιλήφθηκε στα επτά μέτρα περιορισμού της φοροδιαφυγής και εξοικονόμησης δημοσιονομικών πόρων που εισηγήθηκε η Κυβέρνηση στο Ευροgroup. Η ασφυξία ρευστότητας που ταλανίζει τη χώρα και καθιστά εξαιρετικά προβληματική την αποπληρωμή των υποχρεώσεων της δημιουργεί ακόμη μεγαλύτερη ανάγκη για την επιτάχυνση της νομοθέτησης της ρύθμισης και για την άμεση εφαρμογή της προ του τέλους του μήνα Μαρτίου. Η παροχή δε κινήτρου διαγραφής προσουξήσεων και παράλληλα η διεύρυνση του χρονικού ορίου αποπληρωμής (έως 100 δόσεις, χωρίς περιορισμούς υπαγωγής) δημιουργεί τριβή στις διαπραγματεύσεις με τους ευρωπαϊκούς μας εταίρους.

Θα πρέπει να αναφερθεί ότι σήμερα οι ληξιπρόθεσμες οφειλές προς το Δημόσιο ανέρχονται σε ποσό 73 δις ευρώ, συνολικά 3,3 εκατομμυρίων φυσικών ή νομικών προσώπων, με πιθανή εισπραξιμότητα για ποσό όχι μεγαλύτερο των 16 δις ευρώ. Από το ποσό αυτό, ποσό 12,5 δις ευρώ δημιουργήθηκε μεταξύ Ιανουαρίου έως και Νοεμβρίου 2014. Ενώ, μέχρι σήμερα, σε διαδικασία ρύθμισης καταβολής χρεών είναι ενταγμένοι 198.000 πολίτες, οι 168.000 από τους οποίους εντάχθηκαν στην τελευταία ισχύουσα μέχρι σήμερα, ρύθμιση των 100 δόσεων (Ν.4305/2014). Το δε υπό διακανονισμό ποσό δεν ξεπερνά τα 2 δις ευρώ.

Έτσι, με δεδομένη τη δυσχερή χρηματοοικονομική κατάσταση της χώρας κατά τις τελευταίες ημέρες, η είσπραξη βεβαιωμένων χρεών συνιστά ουσιώδες στοιχείο για την περαιτέρω επιβίωση του κράτους. Κατά τη θέσπιση, λοιπόν, της νέας πολυαναμενόμενης ρύθμισης, στόχος θα πρέπει να είναι η επίτευξη της μεγαλύτερης δυνατής ανταπόκρισης, ώστε να μπορέσει να ισοσκελισθεί η μέχρι σήμερα εκτέλεση του

προϋπολογισμού και να καταβληθούν τουλάχιστον οι ανελαστικές δημόσιες δαπάνες και οι υποχρεώσεις της χώρας έναντι των δανειστών της.

Ρύθμιση, θα αναρωτηθεί κανείς, με κάθε κόστος; Ακόμη και με πλήρη διαγραφή προσαυξήσεων, ακόμη και με διαγραφή κεφαλαίου; Σε πολλές δόσεις; Χωρίς κατώτατο όριο για την υπαγωγή κάποιου στη ρύθμιση και στις επιμέρους κατηγορίες της; Με χαμηλό ελάχιστο όριο μηνιαίας καταβολής; Με άρση ή περιορισμό του αξιόποινου χαρακτήρα των παραβάσεων;

Η απάντηση στα ερωτήματα αυτά δεν είναι αυτονόητη. Και δεν είναι αυτονόητη, διότι η ορθή λειτουργία του δημοκρατικού πολιτεύματος προϋποθέτει πάντα στάθμιση και στην κρίσιμη περίπτωση που συζητούμε τα σταθμιζόμενα στοιχεία είναι αφενός η βραχυπρόθεσμη ανάγκη του Ελληνικού Δημοσίου να εισπράξει άμεσα —τώρα— ληξιπρόθεσμα χρέη, ώστε να ξεφύγει από την κατάσταση ασφυξίας στην οποία έχει περιπέσει και αφετέρου η καλλιέργεια φορολογικής συνείδησης με την ενίσχυση της πεποίθησης ότι η μη έγκαιρη εξυπηρέτηση των φορολογικών υποχρεώσεων έχει κόστος για αυτόν που αποφασίζει τη μη συμμόρφωση. Με άλλα λόγια, το ερώτημα, το οποίο η ευνοϊκή ρύθμιση δεν πρέπει να γεννήσει στον συνεπή φορολογούμενο είναι γιατί αυτός να παραμένει συνεπής; Γιατί να στερηθεί διαθέσιμα, να μην εξυπηρετηθεί λοιπές ανάγκες του, να μην επενδύσει στην διατήρηση και ανάπτυξη του επαγέλματός του, να χρεωθεί ή να εκποιήσει περιουσία του, κινητή ή/και ακίνητη για να είναι συνεπής στις φορολογικές τους υποχρεώσεις; Αφού ο μη συνεπής —ανεξαρτήτως λοιπών κριτηρίων ή τυχόν αντικειμενικής του αδυναμίας (άνεργοι, φτωχοί)— πάντως επιβραβεύεται, με την παροχή κινήτρων για την καταβολή όλων όσων δεν έχει νομότυπα αυτός καταβάλλει.

Με άλλα λόγια, μοιάζει απολύτως κατανοητή η προσπάθεια τόσο της προηγούμενης όσο και της παρούσας Κυβέρνησης να παράσχει κάθε δυνατό κίνητρο έως και να χαρίσει χρέη προκειμένου να συγκινήσει τους ασυνεπείς φορολογούμενους να πληρώσουν αυτά που χρωστούν. Και μοιάζει κατανοητή, διότι η χώρα κινδυνεύει από ρευστότητα. Σήμερα, με δυσκολία εξυπηρετούνται οι άμεσα ανελαστικές δημόσιες δαπάνες. Όμως, προκειμένου να συνεχίσει η χώρα να μπορεί να εξυπηρετήσει τις δαπάνες της -ανελαστικές και μη, θα πρέπει ο κάθε συνεπής φορολογούμενος να νιώθει ότι ο αγώνας που κάνει για να παραμείνει συνεπής, υπό εξαιρετικά αντίξοες συνθήκες, είναι αγώνας που αξίζει να δίνεται. Να μπορεί να αισθανθεί ότι η προσπάθειά του αυτή αναγνωρίζεται μόνο αν παράλληλα με την παροχή κινήτρων στους ασυνεπείς, ώστε αυτοί να πληρώσουν έστω και σήμερα, τουλάχιστον παρασχεθεί κάποιος κίνητρο αναγνώρισης της συνέπειας όλων των άλλων, που μέχρι σήμερα, αποφάσισαν, με υψηλό συχνά κόστος, να παραμείνουν συνεπείς έναντι των φορολογικών τους υποχρεώσεων. Και το αποφάσισαν, διότι θεωρούν την καταβολή των φόρων τιμητική υποχρέωση καθενός που θέλει να φέρει την ιδιότητα του πολίτη ενός κράτους, το οποίο κυρίως επιβιώνει από την είσπραξη φόρων.

Ασπασία Μάλλιου